

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. GEGUŽĖS 12 D. NUTARIMO NR. 452 „DĖL
TRANSPORTO PRIEMONES VAIRUOJANČIŲ IR KITŲ ASMENŲ NEBLAIVUMO AR
APPSVAIGIMO NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR LEIDŽIAMOS ETILO
ALKOHOLIO KONCENTRACIJOS DARBO METU NUSTATYMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 20-1635(2)) (TAIS NR. 20-10173(5))**

2020-12-01 Nr. NV-3252

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pakeisti Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo ir leidžiamos etilo alkoholio koncentracijos darbo metu nustatymo“ nutarimu (toliau – nutarimas Nr. 452).

Projektas teikiamas pakartotinai.

3. Dabartinė situacija:

- Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (toliau – AAVKĮ) 12 straipsnio 1 dalies 20 punkte įtvirtinta teisė aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams Vyriausybės nustatyta tvarka specialiosiomis techninėmis priemonėmis, kurioms atlikta metrologinė patikra, tikrinti medžioklėje dalyvaujančių medžiotojų blaivumą;
- Medžioklės įstatyme (2020-06-26 Nr. XIII-3200) įtvirtintos sąvokos „medžioklėje dalyvaujantis medžiotojas“ ir „neblaivumas“, **draudimas medžioklėje dalyvaujančiam medžiotojui būti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų**;
- AAVKĮ aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams suteikta teisė tikrinti medžioklėje dalyvaujančių asmenų blaivumą Vyriausybės nustatyta tvarka. Tačiau nutarimo Nr. 452, kuris nustato blaivumo tikrinimo procedūrą, nuostatos nesuderintos su AAVKĮ ir nereglamentuoja medžiotojų, dalyvaujančių medžioklėje, blaivumo tikrinimo procedūros. Todėl nutarimas sistemškai pildomas nuostatomis dėl medžiotojų blaivumo tikrinimo.

4. Projekto esmė:

- Siekiama sukurti teisinę bazę aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams įgyvendinti AAVKĮ ir Medžioklės įstatymo nuostatas;
- Numatomas teigiamas poveikis teisės sistemai, nes nutarimas Nr. 452 sistemškai papildomas nuostatomis dėl medžiotojų blaivumo tikrinimo ir užtikrinamas įstatymų nuostatų tinkamas įgyvendinimas;
- Taisyklėse tikslinama vertinamojo pobūdžio sąlyga „*objektyviai neįmanoma atlikti*“ asmens blaivumo patikrinimo, kai taikoma administracinės prievartos priemonė – įtariamo esant neblaiviu asmens pristatymas į asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Siūloma atsisakyti šios formulotės ir nustatyti, kad įtariamas neblaivumu asmuo pristatomas į sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininę apžiūrą, kai šis asmuo (vairuotojas, medžiotojas, darbuotojas) dėl tikrinimo metu esamos savo būklės negali atlikti veiksmų dėl jo patikrinimo;
- Projektu nustatoma, kad Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai tikrina medžiotoją, kuris įtariamas esantis neblaivus ar apsvaigęs. Projektu nustatoma, kad **jeigu įtariamas neblaivumu ar apsvaigimu medžiotojas dėl tikrinimo metu esamos savo būklės negali atlikti veiksmų dėl jo patikrinimo, Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai kreipiasi į policijos**

įstaigą prašydami pristatyti medžiotoją į asmens sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininės apžiūros;

- Vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 605 straipsnio 2 ir 3 dalimis, ANK 579 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir šio straipsnio 9 dalimi, asmens gabenimas į gydymo įstaigą neatsiejamai susijęs su jo teisių suvaržymu, todėl šį administracinės prievartos veiksmą gali atlikti subjektai, kuriems ANK tokius įgaliojimus suteikia. Taip pat siūloma nustatyti, kad išimtiniais atvejais, kai medžiotojas dėl savo būklės negali atlikti veiksmų, būtinų blaivumui patikrinti, Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai dėl šio asmens pristatymo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą kreiptųsi į policijos įstaigą. Įvertinę, kad medžioklė gali vykti nutolusiose nuo gyvenamųjų teritorijų ar asmens sveikatos priežiūros įstaigų vietovėse, siūlome nustatyti ilgesnį laikotarpį, per kurį policijos įstaigos atstovai turėtų pristatyti įtariamą esantį neblaiviu medžiotoją į asmens sveikatos priežiūros įstaigą;
- Siūloma taisyklėse įtvirtinti neblaivumo tikrinimą du kartus visada, kai transporto priemonės vairuotojo iškvėptame ore etilo alkoholio koncentracija yra didesnė už leidžiamą;
- Nutarimas įsigalios nuo 2021 m. sausio 1 d. (kartu su atitinkamomis Medžioklės įstatymo nuostatomis).

5. Derinimas:

- Atsižvelgta į Teisingumo, Susisiekimo, Vidaus reikalų ministerijų, Policijos departamento pastabas dėl projekto turinio. Su Aplinkos apsaugos departamentu suderinta darbo tvarka.
- Vidaus reikalų ministerija ir Policijos departamentas siūlo ANK 597 straipsnio pakeitimą, kuriuo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams būtų suteikta teisė taikyti administracinį sulaikymą kaip ir policijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos muitinės, Lietuvos kariuomenės Karo policijos, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams. Institucijos motyvuoja, kad aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme suteikiami platūs įgaliojimai. Aplinkos ministerijos nuomone, **administracinio sulaikymo įgyvendinimas susijęs su asmenų teisių suvaržymu ir turi būti apgalvotas, išanalizuotos galimos grėsmės, tinkamas įgyvendinimas ir siūloma nepritarti institucijų siūlomam skubotam ANK 597 straipsnio keitimui.** Aplinkos ministerija nurodo, kad ANK 596 straipsnio 1 dalis suteikia įgaliojimus administracinį nusižengimą tiriančiam pareigūnui, taip pat AAD pareigūnui, administracinę atsakomybę traukiamą asmenį (galimai neblaivų medžiotoją) pristatyti į atitinkamos institucijos patalpas, bet tik su asmens sutikimu ir tik administracinio nusižengimo protokolui surašyti, kai negalima jo surašyti nusižengimo padarymo vietoje. Šis straipsnis nesuteikia teisės pristatyti asmens į gydymo įstaigą blaivumui nustatyti. ANK 597 straipsnis reglamentuoja administracinės prievartos priemonės – administracinio sulaikymo – taikymą. ANK 597 straipsnio 9 dalyje įtvirtintas baigtinis sąrašas institucijų, galinčių taikyti administracinį sulaikymą. AAD pareigūnams tokia teisė įstatyme nesuteikta. ANK 597 straipsnio 10 dalyje įtvirtinta, kad 597 straipsnio 9 dalyje nenurodytų institucijų pareigūnai, t. y. ir AAD, gali kreiptis į policiją dėl administracinę atsakomybę traukiamo asmens sulaikymo.
- Projekte siūlomas įtvirtinti reglamentavimas atitinka ANK nuostatas. Aplinkos ministerijos nuomone, Vidaus reikalų ministerijos teiginys, kad „funkcija (įtariamai neblaivių medžiotojų pristatymas į medicinos įstaigą) policijai yra priskiriama naujai“ netikslus, nes nutarimu Nr. 452 nustatyta policijai funkcija, esant tam tikroms aplinkybėms, pristatyti asmenį į asmens sveikatos priežiūros įstaigą“;
- Pažymėtina, kad svarstant Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento pasiūlymą turėtų būti įvertinti ir statistiniai duomenys, t. y., kiek per metus nustatoma pažeidimų, kai medžioja neblaivūs ar apsvaigę asmenys (**Aplinkos ministerijos duomenimis 2019 m. – 23 atvejai, 2018 m. – 25 atvejai visoje Lietuvoje**) ir apsvaigimo atvejų, taip pat kiek kartų per metus tenka vežti juos į sveikatos priežiūros įstaigas dėl blaivumo ir apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų patikrinimo;

- Pakartotinai pateiktas projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos 2020-10-05 išvadą Nr. NV-2684 ir 2020-10-13 Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime pateiktus pasiūlymus. Patikslintam Projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė 2020-11-27 išvadą Nr. NV-3231 su pastabomis ir pasiūlymais.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio rengėjai įvertins Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės pastabas.

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja
Gaižiūnienė

Jurgita

Jurgita Gaižiūnienė, tel. 8 706 63780, el. p. jurgita.gaiziuniene@lr.lt